

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

ІСТОРІЯ ОСВІТИ УКРАЇНИ В СТРУКТУРІ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Лариса Березівська,
доктор педагогічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України, директор
Державної науково-педагогічної бібліотеки
України імені В. О. Сухомлинського,
Київ, Україна

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ

- Що вивчає історія освіти?
- Основні напрями та типи історико-освітніх досліджень.
- Вибір теми дослідження.
- Джерела історико-освітніх досліджень.
- Історія освіти – це фундамент для розуміння сучасних освітніх і суспільних процесів.
- Історія педагогіки як інструмент радянської пропаганди й деконструкції історичної пам'яті українських педагогів.
- Роль історії освіти у відновленні національної та історичної пам'яті українського народу.
- Сучасні методологічні підходи й методи історико-педагогічних досліджень.
- Міждисциплінарність історії освіти.
- Міжнародні дискурси.
- Історико-освітні дослідження в незалежній Україні.
- Хто здійснює історико-освітні дослідження в Україні?
- Відділ педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ.
- Педагогічна біографіка як провідний напрям досліджень.
 - Електронний ресурс «Видатні педагоги України та світу».
 - Всеукраїнські науково-методологічні семінари/конференції з історії освіти.
 - Історія освіти як складник професійної підготовки майбутніх педагогів.

ЩО ВИВЧАЄ ІСТОРІЯ ОСВІТИ?

Історія освіти – це наука про розвиток від найдавніших часів до сьогодення:

- усіх ланок освіти;
- закладів освіти;
- методів, форм, змісту навчання та виховання;
- освітнього процесу;
- педагогічної думки;
- громадсько-педагогічного руху тощо.

Історія педагогіки – історія освіти.

Історико-педагогічні дослідження – історико-освітні дослідження.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ІСТОРИКО-ОСВІТНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

- методологічні та загальнотеоретичні проблеми проведення історико-освітніх досліджень;
- теоретико-методологічні засади реформування освіти;
- джерелознавство як складник педагогічних досліджень;
- педагогічна біографіка;
- розвиток національної педагогіки;
- культурно-антропологічна історія освіти;
- дитинство як об'єкт історико-педагогічного знання;
- історія повсякдення як напрям історико-освітніх досліджень;
- релігійна педагогіка в системі соціогуманітарного знання;
- розвиток історії закордонної педагогіки як системи та ін.

ОСНОВНІ ТИПИ ІСТОРИКО-ОСВІТНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Джерелознавчі – вивчення джерел (періодичні видання, мемуари, епістолярій тощо) з історії освіти.

Біографічні – історія життя та діяльності педагогів (учителів, учених та ін.), історія педагогічних ідей (вивчення еволюції педагогічних теорій від античності до сучасності).

Інституційні – історія шкіл та університетів (дослідження розвитку різних типів закладів освіти та їхньої ролі в суспільстві).

Історико-дидактичні – історія змісту освіти (аналіз зміни навчальних програм, підручників із часом та їх відповідності потребам суспільства).

Історико-соціальні – історія освіти різних соціальних груп (вивчення доступу до освіти для різних соціальних груп, таких як жінки, меншини та люди з особливими потребами).

Історико-компаративні – історія освіти в різних країнах і культурах (порівняльний аналіз освітніх систем різних країн та культур).

З історії державної освітньої політики (вивчення організаційно-змістових основ освітніх реформ і контрреформ, освітнього законодавства тощо) та ін.

ВИБІР ТЕМИ ІСТОРИКО-ОСВІТНЬОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Об'єктивні чинники:

- актуальність (суспільний запит);
- ступінь дослідженості;
- наявність достатньої джерельної бази.

Суб'єктивні:

- наукові інтереси дослідника;
- наукові інтереси наукового керівника;
- спрямованість наукової діяльності інституції, де виконується дослідження.

Дисертації з питань освіти (1991–2021) :

наук.-допом. бібліогр. покажч. / [упоряд.: Пономаренко Л. О., Зоріна Н. Є., Коваленко С. Г., Кропочева Н. М., Павленко Т. С. ; наук. ред. Пономаренко Л. О. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.] ; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Вінниця : Твори, 2022. – 1099 с. – Режим доступу: <http://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=32148> ; <https://lib.iitta.gov.ua/732138/>.

Бібліографічний покажчик містить відомості про захищені дисертації (1991–2021 рр.) на здобуття вчених ступенів кандидата та доктора педагогічних наук за спеціальностями: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, 13.00.02 – теорія та методика навчання (з галузей навчання), 13.00.03 – корекційна педагогіка, 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, 13.00.05 – соціальна педагогіка, 13.00.06 – теорія і методика управління освітою, 13.00.07 – теорія і методика виховання, 13.00.08 – дошкільна педагогіка, 13.00.09 – теорія навчання, 13.00.10 – інформаційно-комунікаційні технології в освіті.

Л. Березівська, 2024

ДЖЕРЕЛА ІСТОРИКО-ОСВІТНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Місце збереження документів

- *бібліотеки* (національні, державні, університетські, публічні та ін.);
- *архіви* (державні, обласні, міські, районні тощо);
- *музеї* (державні, обласні, міські, районні тощо);
- *заклади освіти.*

Види документів

- *опубліковані документи:*
монографії, підручники, періодичні видання тощо;
- *неопубліковані документи:*
офіційні документи, їх проекти, рукописи різних видів праць (наукові, літературні, мемуарні, епістолярні, тощо);

- *електронні ресурси* –
вебпортали, сайти;
- *усні історії.*

Джерельна база – сукупність дібраних, систематизованих і класифікованих джерел як носіїв інформації про педагогічне минуле.

Калакура Я. С. Історичне джерелознавство / Я. С. Калакура, І. Н. Войцехівська, Б. І. Корольов, С. Ф. Павленко, М. Г. Палієнко. – Київ : Либідь, 2002. – 486 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО ЯК ОСНОВА ДОСЛІДЖЕНЬ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ

Науково-педагогічна
електронна бібліотека
ДНПБ України
ім. В. О. Сухомлинського
[http://194.44.28.246/cgi-
bin/irbis64r plus/cgiirbis 64 ft.ex
e?C21COM=
F&I21DBN=KNIGI FULLTEXT
&P21DBN=KNIGI&Z21ID](http://194.44.28.246/cgi-bin/irbis64r_plus/cgiirbis_64_ft.exe?C21COM=F&I21DBN=KNIGI_FULLTEXT&P21DBN=KNIGI&Z21ID)

Бібліотечний фонд містить
майже 600 тис.
документів.

Facebook

(https://www.facebook.com/dnpb.gov.ua?locale=uk_UA),

YouTube-канал

(https://www.youtube.com/@dnprd_napn_ua).

Адреса:
вул. Берлінського Максима, 9
тел.: (044) 467-22-14

Л. Березівська, 2024

ІСТОРІЯ ОСВІТИ – ЦЕ ФУНДАМЕНТ ДЛЯ РОЗУМІННЯ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ І СУСПІЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ

Прагнення українців переосмислити минуле, життєписи постатей із метою зміцнення національної єдності та творення єдиного національного наративу.

Проблема формування національної та історичної пам'яті є предметом вивчення сучасних українських учених (Л. Березівська, Т. Букіна, Я. Грицак, А. Коридон, М. Козловець, Н. Кузьмінець, О. Стадник, В. Попик, В. Яблонський та ін.).

«Народ, який втратив історичні орієнтири, відмовившись від спадковості поколінь, легко перетворюється на об'єкт соціально-політичних та ідеологічних експериментів. Не випадково кожна колоніальна влада з метою закріплення панівного становища над поневоленими народами намагається знищити їхню історичну пам'ять. Тому деконструкція імперсько-радянських стереотипів у колективних уявленнях українців про минуле, націоналізація історичного наративу є критично важливими для подальшого розвитку нашої держави, її демократичного європейського майбутнього».

Микола Козловець

ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РАДЯНСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ

- заборона певних періодів і персоналій історії української освіти, що прагнули відродити українську школу, незалежність України, створити національну систему освіти; опублікованих джерел і архівів;
- уніфікація, фальсифікація, русифікація, асиміляція, класовість, партійність, заперечення закордонного досвіду;
- відірваність від демократичного світу, орієнтування на російську методологію.

ІСТОРИКО-ОСВІТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ ЯК ЗАСІБ ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

- розкриття архівів, зміна методології, створення національного освітнього законодавства в умовах постійного тиску рф;
- розгортання досліджень з історії освіти на нових методологічних засадах відбувалося в нових політичних реаліях боротьби за демократичні європейські цінності в процесі Помаранчевої революції 2004 р., Революції гідності як визначальної події в новітній історії України 2013–2014 рр., початку російської війни проти України на Сході;
- звернення до історико-освітніх досліджень як джерела відновлення історичної пам'яті; декомунізація, дерусифікація, дерадянізація; ревізія історіографії, фактологічне очищення;
- усвідомлене переосмислення імперсько-радянського наративу інтенсифікувалося під впливом повномасштабної російсько-української війни 2022 р.

ВІДРОДЖЕНІ ІМЕНА УКРАЇНСЬКИХ ПЕДАГОГІВ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

О. Музиченко
1875–1937
(за деякими
даними 1940)

І. Огієнко
(1882–1972)

А. Крушельницький
(1878–1937)

І. Соколянський
(1889–1960)

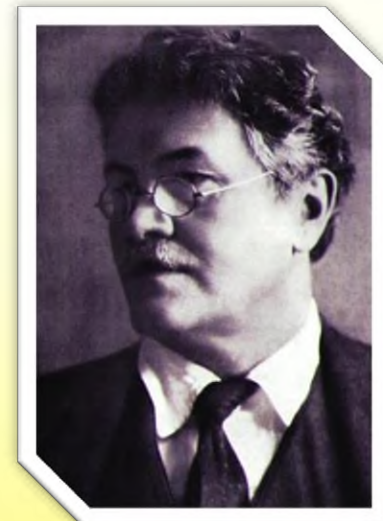
І. Стешенко
(1873–1918)

С. Русова
(1856–1940)

Я. Чепіга
(1875–1938)

П. Холодний
(1875–1930)

СУЧАСНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ, МЕТОДИ, ТЕНДЕНЦІЇ ІСТОРИКО-ОСВІТНІХ СТУДІЙ

Підходи

- комплексний;
- системний;
- цивілізаційний;
- антропологічний;
- парадигмальний;
- культурологічний;
- аксіологічний;
- компаративний.

Методи

- історичний;
- джерелознавчий;
- біографічний;
- статистичний.

Тенденції

- глобалізація досліджень;
- використання нових інформаційних технологій;
- міждисциплінарність.

**МІЖДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ ІСТОРІЇ ОСВІТИ.
ІДЕЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ВЧЕНИХ ПРО
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ ІСТОРІЇ ОСВІТИ З ІНШИМИ ГАЛУЗЯМИ (ІСТОРІЯ,
ФІЛОСОФІЯ, ПСИХОЛОГІЯ, СОЦІОЛОГІЯ, ПОЛІТОЛОГІЯ ТА ІН.)**

Івета Кестер
(Латвія)

Вучіна Зоріч
(Чорногорія)

**Бланка
Кудлачова**
(Словаччина)

**Сімонетта
Поленгі**
(Італія)

**Марк
Депайпе**
(Бельгія)

МІЖНАРОДНІ ІСТОРИКО-ОСВІТНІ ДИСКУРСИ

Міжнародна наукова конференція
«Історія педагогіки як наука і навчальний предмет», присвячена 130-річчю викладання історії педагогіки в Чорногорії (25–26 червня 2019 р., Чорногорія)

Захід організовано Всесвітньою міжнародною асоціацією істориків освіти (ISCHE) на базі Католицького Університету Святого Серця (ISCHE 43, м. Мілан, Італія, <https://www.ische.org/ische43>) у змішаному форматі.

Л. Березівська, 2024

ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВПЛИВУ ПАНДЕМІЇ, ВІЙНИ, ТОТАЛІТАРНИХ РЕЖИМІВ ТОЩО НА ДИТИНУ ТА ЇЇ РОЗВИТОК ЯК СКЛАДНИК МІЖНАРОДНОГО ДИСКУРСУ

Захід організовано Національним педагогічним музеєм та бібліотекою Я. А. Коменського, факультетом мистецтв Карлового університету в Празі, Інститутом історії Чеської академії наук (Центр історії освіти), Технічним університетом Ліберця, Цюрихським і Дрезденським університетами (<https://www.npmk.cz/konference/archiv>).

ІСТОРІЯ ОСВІТИ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНОМУ ДИСКУРСІ

українська історія освіти не представлена в змісті історії освіти європейських країн

зарубіжні вчені про історію української освіти знають надзвичайно мало або не знають зовсім

історія освіти в СРСР була відрізана від європейського світу

оновлення теоретико-методологічних основ досліджень до 2014 р. відбувалося більшою мірою на основі напрацювань російських науковців

українські історики освіти мало обізнані з методологічними підходами європейських істориків до здійснення історико-педагогічних розвідок

ХТО ДОСЛІДЖУЄ ІСТОРІЮ ОСВІТИ В УКРАЇНІ?

відділ історії та філософії освіти
Інституту педагогіки НАПН України;
відділ педагогічного джерелознавства та
біографістики Державної науково-педагогічної
бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського.

кафедра педагогіки, кафедра
педагогіки вищої школи, кафедра
педагогіки і психології та ін.

ВІДДІЛ ПЕДАГОГІЧНОГО ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВА ТА БІОГРАФІСТИКИ

**«Педагогічна наука та освіта в особах,
документах, бібліографії»
(2020–2022, керівник – Л. Д. Березівська)**

***хрестоматія* «Антологія текстів з реформування
змісту загальної середньої освіти в Україні
(1991–2017)»»,**

***бібліографічний посібник* «Педагогічні видання
німецькою мовою другої половини ХІХ ст. – 1917 р.
у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки
України імені В. О. Сухомлинського»**

Л. Березівська, 2024

ПЕДАГОГІЧНА БІОГРАФІКА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ОСВІТНЬО-НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ

Видатні педагоги України та світу

Електронний інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу»

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України (далі – ДНПБ) провадить історико-біографічні дослідження, приділяє велику увагу популяризації здобутків видатних педагогів, освітніх і громадських діячів, прагнучи зробити доступною інформацію про їхнє життя, діяльність та творчу спадщину не тільки в традиційному, а й в електронному вигляді. Із цією метою в межах наукового дослідження «Педагогічна біографіка в інформаційному освітньо-науковому просторі України» (2023–2025 pp.) у ДНПБ формується **електронний інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу»** (керівник – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України Л. Д. Березівська), де інтегруються, постійно доповнюються та оновлюються відомості про відомих українських і закордонних педагогів. Нині значення ресурсу містить більш як 80 персоналії, це відомі педагоги та освітяни різних історичних періодів розвитку освіти.

**Містить біографічну та
бібліографічну інформацію про понад
90 українських і закордонних
педагогів**

<https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliografichni-resursy/vydatni-pedahohy/>

**Кількість переглядів із вебпорталу ДНПБ:
станом на 2023 рік – 56 000;
за 2024 рік – 48 000 з різних країн світу: США
(1295); Німеччина (892); Польща (590); Китай (410);
Франція (374); Чехія (256); Індонезія (298) та ін.**

ГРІНЧЕНКО БОРИС ДМИТРОВИЧ (09.12.1863-06.05.1910)

- Біографія
- Бібліографія праць
- Бібліографія публікацій про життя та діяльність
- Повномостові документи
- Фотогалерея
- Ушування пам'яті
- Список використаних джерел

Український письменник (літературні псевдоніми: Василь Чабанко, Л. Яворов, П. Вертовий, Б. Вихарський, Перегінченко), педагог, публіцист, лектор, літературознавець, дослідник української старовини, історика, провідник культурної дія, викладач. Упорядник вісничка в українській мові та літературі («Українська граматика для науки читання та писання» (1907, 1917), «Учімесь самі» (1912), «Український бувар» (1912)), «Словника української мови» (8 ч. 1914).

Ярмаченко Микола Дмитрович (1928 – 2010)

- Біографія
- Праці М. Д. Ярмаченка
- Публікації про життя та діяльність М. Д. Ярмаченка
- Повномостові документи
- Фотогалерея
- Ушування пам'яті
- Список використаних джерел

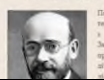
Український вчений-педагог, філософ, у сфері суспільствознавства та теорії й історії педагогіки, засновник і перший президент Академії педагогічних наук України. Отримав вищу освіту на дефектологічному факультеті в Київському державному педагогічному інституті імені О. М. Горького (1947-1953). Там же захистив кандидатську дисертацію (1954), а пізніше – докторську (1969). Основні досліджувальні прихильники суспільствознавства.

ГЕНРІК ГОЛЬДШМІТ (ЯНУШ КОРЧАК) (22.07.1878 – 5 (6).08.1942)

- Біографія
- Бібліографія праць
- Бібліографія праць про життя та діяльність Януша Корчака
- Повномостові документи
- Фотогалерея
- Ушування пам'яті Януша Корчака
- Список використаних джерел

Польський дідунь, педагог, письменник, публіцист, громадський діяч. Автор праць з теорії та практики виховання, статей на педагогічні теми. Творчість для дітей. Сторінка біографії досліджена в галузі польської ділознавства та виховання. Захистив докторську дисертацію про життя та діяльність Януша Корчака. Захистив докторську дисертацію «Польський дідунь і його виховання» у Варшаві. Засновник вищої школи дітей «Школа голубицької». Матеріал стосується життя та творчості Януша Корчака.

САВЧЕНКО ОЛЕКСАНДРА ЯКІВНА (8.05.1942–6.11.2020)

- Біографія
- Бібліографія праць О. Я. Савченко
- Бібліографія публікацій про життя та діяльність О. Я. Савченко
- Повномостові праці
- Фотогалерея
- Ушування пам'яті
- Список використаних джерел

Відома українська вчена в галузі загальної педагогіки та дидактики початкової школи, заступниця міністра освіти й науки України, віцепрезидентка Національної академії педагогічних наук України, головна наукова співробітниця відділу початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України, вчена-засновниця Національної академії педагогічних наук України, докторка педагогічних наук, професорка, заслужена працівниця освіти України, почесна професорка Близької академії вищої освіти України, Голова Всеукраїнської асоціації Василья Суворовського, авторка оригінальної педагогічної системи формування та розвитку пізнавальної діяльності та самостійності дітей молодшого шкільного віку. Дослідниця і популяризаторка спадщини Василья Суворовського. Рубрицистка Державної національної програми «Освіта» («Україна XXI століття»), Національної докторки розвитку освіти, державних стандартів і навчальних програм для початкової освіти школи.

ДРАГОМАНОВ МИХАЙЛО ПЕТРОВИЧ (30.09.1841 – 02.07.1895)

- Біографія
- Бібліографія праць М. П. Драгоманова
- Бібліографія публікацій про життя та діяльність М. П. Драгоманова
- Повномостові документи
- Ушування пам'яті
- Фотогалерея
- Використані джерела

Український вчений-історик, літературознавець, публіцист, фольклорист, філософ, педагог, суспільно-політичний і громадський діяч, засновник українського соціалізму, один із організаторів «Східної громади» у Києві, депутат Київського землеробства (1864–1875), професор Вищої школи і Софії (1880–1895), активний діяч Київського товариства вчених, мовознавець Київської української друкарні в Києві та «Вісника» в Одесі, видавець політичного журналу «Громада», учасник боротьби проти неконституційного соціального паннонства українського народу, автор праць з питань вищої освіти (зокрема і вищої школи в народній освіті 1866), про педагогічне виховання народної школи (1866) («Народні школи на Україні серед життя і виховання в Росії» (1877) та ін.

ФРЕНЕ СЕЛЕСТЕН (15.10.1896 – 07.10.1966)

- Біографія
- Бібліографія праць Селестена Френе
- Бібліографія публікацій життя та діяльності С. Френе
- Повномостові документи
- Афоризми С. Френе
- Фотогалерея
- Список використаних джерел

Селестен Френе – французький педагог, учитель, директор початкової школи, представник так званої «ритуальної» педагогіки, автор педагогічних трактатів («Школа Френе»), що перебудовують оригінальні методи розвитку дітей у дусі демократії, свободи, самовизначення прихильників такої школи. Засновник, реконструктор особистого досвіду дітей, засновник і авторів. Міжнародний філософський проєктантизм європейської школи, видавець і головний редактор журналу «Прозвітрячий учень». «Діти неспівомовлені», автор праць «Психологія в школі», «Літературна підручник», «Школа французького вчителя», «Мовлення і граматика». Педагогічний історик.

Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович (12/25.05.1875 – 22.08.1938)

- Біографія
- Бібліографія праць Я. Ф. Чепіги
- Бібліографія публікацій про життя та діяльність Я. Ф. Чепіги
- Повномостові документи
- Діагностика джерел

Яків Феофанович Чепіга (Зеленкевич) (22/25.05.1875 – 22.08.1938) – український педагог, лемківський діяч, вчений, автор «Питань педагогіки» (1933), один із засновників руху за народну педагогіку в Україні, один із засновників Народної педагогіки про життя та діяльність Януша Корчака. Автор праць про життя та діяльність Януша Корчака. Автор праць про життя та діяльність Януша Корчака. Автор праць про життя та діяльність Януша Корчака.

ПЕДАГОГІЧНА БІОГРАФІКА В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ОСВІТНЬО-НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ

- цілісне представлення біографічного знання про понад 300 відомих і маловідомих педагогів другої половини ХІХ – початку ХХІ ст.;
- переосмислення діяльності та творчої спадщини педагогів крізь призму їхнього внеску в розвиток національної освіти;
- введення біографій маловідомих або невідомих освітян;
- розроблення біографій педагогів доби незалежності України;
- очищення біоісторіографії від сучасного російського нарративу та ін.

Українськість як принцип творення енциклопедій

«Українськість ґрунтується на національній ідеї та культурі, свідомості й пам'яті, національній безпеці, патріотизмі. Її визначає те, як людина сприймає і усвідомлює Україну, наскільки пов'язує з нею своє сучасне та майбутнє життя, як діє стосовно неї, як ставиться до інших людей, котрі тут живуть».

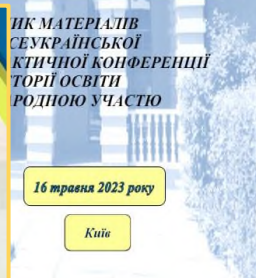

Ярослав Калакура

Л. Березівська, 2024

ВСЕУКРАЇНСЬКІ НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНІ КОНФЕРЕНЦІЇ З ІСТОРІЇ ОСВІТИ (2017–2024)

- «Сучасні вимоги до організації та проведення історико-педагогічних досліджень» (2017);
- «Історіографія як важливий складник досліджень з історії освіти: європейський і вітчизняний виміри» (2018);
- «Регіональні виміри розвитку освітнього простору в Україні» (2019);
- «Дослідницькі підходи до історико-педагогічних розвідок: від традицій до новацій» (2020);
- «Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи» (2021);
- «Педагогічна біографіка і біографістика в сучасному науково-інформаційному просторі» (2022);
- «Педагогічна біографіка в освітньо-науковому просторі в умовах воєнної доби: нові виклики і завдання» (2023);
- «Педагогічна біографіка про національно-патріотичне виховання дітей і молоді: ідеї, концепції, практики» (2024) та ін.

ІСТОРІЯ ОСВІТИ ЯК СКЛАДНИК ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

зменшення в університетах кількості годин на вивчення курсу історії освіти

короткі курси з історії педагогіки за вибором

авторські курси: «Історія освітньо-виховних систем», «Історія виховання», «Педагогічна персоналія в історико-освітніх дослідженнях», «Дидактичні концепції в історичному вимірі» та ін.

відновлення історико-педагогічного знання в структурі університетської педагогічної освіти та історичний вимір педагогічних досліджень

АКЦЕНТИ

- Міждисциплінарний підхід.
- Реконструкція (відновлення), або позбавлення колоніального спадку, і збереження історичної пам'яті українського народу.
- Вивчення й популяризування в освітньо-науковому просторі ідей, творчої спадщини вже тепер відомих (відроджених) і ще маловідомих для широких верст освітян українських педагогів минулого, яких радянська система намагалася знищити за переконання в потребі розбудови національної освіти як стратегічно важливого складника суверенної держави України.
- Студіювання історії освіти загалом, дитини, її життя під час російської війни проти України та повоєнного відновлення.
- Пізнання теоретико-методологічних ідей іноземних дослідників в умовах євроінтеграції.

Історія освіти – це не просто занурення в минуле, а й інструмент прогнозування майбутнього інноваційного розвитку галузі.

Запрошую досліджувати історію освіти, широко популяризувати її задля формування національно свідомих педагогів (учителів, викладачів, учених) зокрема, консолідації українського суспільства загалом.

Чи важливо майбутньому педагогу (учителю, викладачу чи досліднику) вивчати історію освіти? Чому?

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Лариса Березівська,
доктор педагогічних наук,
професор, член-кореспондент
НАПН України, директор
Державної науково-педагогічної
бібліотеки України
імені В. О. Сухомлинського,
Київ, Україна

Larysa Berezivska,
Doctor of Pedagogical Sciences,
Professor, Corresponding member of the
NAES of Ukraine, Director of
V. O. Sukhomlynskyi State Scientific
and Educational Library of Ukraine,
Kyiv, Ukraine

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Л. Березівська, 2024